

Eindrapport Innovatieregeling 2011

**Titel project: 'Social Media for
Academic Purposes'**

**Thema: Online Leren
Onderwijssoort: WO**

Versie x
Datum

SURFnet/Kennisnet Innovatieprogramma

1. Gegevens project-instelling	Naam instelling:	Universiteit Maastricht – Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen
	Projectleider:	De heer drs. Sjoerd Stoffels
	Functie:	Facultair ICT & Onderwijs / E-learning coordinator
	Afdeling:	Cluster Informatisering en Automatisering

2. Omschrijving project	<p>Titel: Social Media for Academic Purposes Ondertitel: Digitaal leren en samenwerken pilots en hun disseminatie Innovatieregeling: Online Leren Onderwijssoort: WO (incl. UMC's). Projectbeschrijving:</p> <p><i>Doelstelling</i> Onderwijs - m.b.v. social media, multimedia, mobile devices - didactisch en technisch zodanig inrichten dat het aansluit op de hedendaagse realiteit van digitale informatieuitwisseling, communicatie en samenwerking. Daarmee binnen het onderwijs de social networking habitus van de huidige generatie studenten en vernieuwende docenten (de digital natives) genereren, reflecteren én bevorderen - met behoud van onderwijskwaliteit en -methoden.</p> <p><i>Doelgroep</i> Primair de studenten en docenten van de betrokken 2 onderwijsonderdelen. Secundair geïnteresseerde docenten en studenten binnen de Universiteit Maastricht, maar ook andere onderwijsinstellingen.</p> <p><i>Omschrijving</i> In aanvulling op de doelstelling: twee onderwijsonderdelen didactisch en technisch inrichten voor digitale informatieuitwisseling, communicatie en samenwerking. Hiervoor worden als middelen ingezet: WordPress blogs en plugins; Twitter; digitale camcorders; mobiele telefoons/smartphones; YouTube.</p> <p>Het betreft volgende onderwijsonderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bachelor European Studies 3e jaar - After Babel: Language Policies in Europe (Dr. Charles van Leeuwen - 30 studenten) - Master European Studies - Civil Society and European Integration (Dr. Giselle Bosse - 20 studenten) <p><i>Looptijd en planning</i> Vorbereidingen vonden in februari en maart 2011 plaats. Alle onderwijsactiviteiten werden uitgevoerd in april, mei en juni. Evaluatie vond plaats in juli. Disseminatie-activiteiten zijn flankerend in juni gestart en gaan nog tot en</p>
--------------------------------	---

	met november door.																								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Activiteit</i></th> <th><i>Uitvoerders</i></th> <th><i>Uitvoering</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Onderwijsontwerp en -voorbereiding</td> <td>Docenten (2) en ICTO-coördinator</td> <td>Februari t/m Maart</td> </tr> <tr> <td>Onderwijsuitvoering</td> <td>Docenten (2)</td> <td>April t/m Juli</td> </tr> <tr> <td>Project-coördinatie</td> <td>ICTO-coördinator</td> <td>April t/m November</td> </tr> <tr> <td>ICTO-ondersteuning</td> <td>ICTO-coördinator</td> <td>April t/m Juli</td> </tr> <tr> <td>Skills trainingen studenten</td> <td>ICTO-coördinator</td> <td>April</td> </tr> <tr> <td>Evaluatie</td> <td>Docenten (2) en ICTO-coördinator</td> <td>Juni/Juli</td> </tr> <tr> <td>Disseminatie</td> <td>Docenten (2) en ICTO-coördinator</td> <td>Juni t/m November</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Activiteit</i>	<i>Uitvoerders</i>	<i>Uitvoering</i>	Onderwijsontwerp en -voorbereiding	Docenten (2) en ICTO-coördinator	Februari t/m Maart	Onderwijsuitvoering	Docenten (2)	April t/m Juli	Project-coördinatie	ICTO-coördinator	April t/m November	ICTO-ondersteuning	ICTO-coördinator	April t/m Juli	Skills trainingen studenten	ICTO-coördinator	April	Evaluatie	Docenten (2) en ICTO-coördinator	Juni/Juli	Disseminatie	Docenten (2) en ICTO-coördinator	Juni t/m November
<i>Activiteit</i>	<i>Uitvoerders</i>	<i>Uitvoering</i>																							
Onderwijsontwerp en -voorbereiding	Docenten (2) en ICTO-coördinator	Februari t/m Maart																							
Onderwijsuitvoering	Docenten (2)	April t/m Juli																							
Project-coördinatie	ICTO-coördinator	April t/m November																							
ICTO-ondersteuning	ICTO-coördinator	April t/m Juli																							
Skills trainingen studenten	ICTO-coördinator	April																							
Evaluatie	Docenten (2) en ICTO-coördinator	Juni/Juli																							
Disseminatie	Docenten (2) en ICTO-coördinator	Juni t/m November																							
3. Doelstelling	<p>Omschrijving van de oorspronkelijke doelstelling</p> <p><i>Probleemstelling</i> Het academisch onderwijs is inhoudelijk en qua gebruikte technologie nog onvoldoende afgestemd op het digitale speelveld van onze huidige samenleving. Vernieuwingsimpulsen komen onvoldoende tot uiting. Daarentegen moeten studenten en docenten nu digitaal samenwerken, communiceren en informatie uitwisselen via vaak gedateerde en inflexibele elektronische leeromgevingen. Deze staan ver van de hedendaagse realiteit. Het motiveert studenten niet en is geen bron van inspiratie voor vooruitstrevende docenten. Daarmee wordt de kloof met een snel veranderende digitale wereld groter, een tweeledig probleem creërend:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beide doelgroepen hebben onvoldoende affiniteit met de door hun onderwijsinstellingen beschikbaar gestelde technologie. 2. Beide doelgroepen krijgen niet de mogelijkheid om binnen educationale scenario's kennis te maken met en vaardigheden te ontwikkelen voor social software. <p><i>Onderwijskundige relevantie</i> De Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen heeft de afgelopen 3 jaar didactische en technische expertise opgebouwd in het domein van digitaal leren en samenwerken m.b.v blogs. Met de honorering en uitvoer als SURFnet/Kennisnet is deze inzet versterkt. Verder is een extra impuls gegeven met flankerend gebruik van Twitter en multimedia bij de blogs. Ook de boven beschreven problematiek is opgelost bij de onderwijsonderdelen die aan het project deelnamen. Hiermee hebben we onderwijskwaliteit met de moderne digitale habitus kunnen verbinden én bewijs geleverd dat het academisch onderwijs en social media elkaar niet uitsluiten. Kennis, expertise en resultaten worden breed binnen de eigen onderwijsinstelling uitgedragen.</p>																								

<p>4. Resultaten</p>	<p>De behaalde resultaten</p> <p>De beoogde resultaten zijn vrijwel geheel gerealiseerd. Alleen de didactische meerwaarde van Twitter (realisatie nr. 4) behoeft enige aanscherping.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Herontwerp van 2 onderwijsonderdelen met social media en multimedia (blokboeken met de uitwerking hiervan zijn bij het projectvoorstel in mei bijgeleverd). 2. Twee volledig ingerichte en functionele WordPress blogs. Op deze blogs worden door alle betrokken studenten, voor de duur van het blok, de leerdoelen omgezet m.b.v. blogposts, multimediabijdragen en tweets. De studenten zijn hiermee volledig verantwoordelijk voor de kwalitatieve en kwantitatieve invulling van de blogs. Docenten en ICTO-coördinator sturen alleen op details bij. Het betreft volgende blogs: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Bachelor European Studies (jaar 3) - After Babel: Language Policies in Europe</i> (hier wordt naast de blog specifiek multimedia voor leerdoelen/opdrachten gebruikt) - http://www.fasos.org/afterbabel1011 2. <i>Master European Studies - Civil Society and European Integration</i> (hier wordt naast de blog specifiek Twitter voor leerdoelen/opdrachten gebruikt) - http://www.fasos.org/civilsociety1011/ 3. Een YouTube videochannel voor het blok <i>Language Policies in Europe</i>: http://www.youtube.com/fasosafterbabel. Via een generieke account plaatsten de deelnemende studenten hun eigen videoopnames naar de channel, om deze vervolgens in de blog te embedden. Daarnaast werd er media afkomstig van andere bronnen in blogposts opgenomen. Alle bijdragen zijn inherent aan de opdrachten zoals deze door de docent waren geformuleerd. Voor het blok <i>Civil Society and European Integration</i> hergebruiken studenten mediacontent van internationale nieuwssites. 4. Bij het blok <i>Civil Society and European Integration</i> maakte elke deelnemende student een persoonlijke Twitter-account aan. Vervolgens werden deze accounts aan de blog gekoppeld. Studenten stuurden –o.m. via GSM, smartphone, mobile computer- Tweets gebaseerd op nieuwsfeiten naar de blog. Vervolgens reageerden andere studenten via de blog-comment functie hierop. Zowel de Tweets als de blog-comments moesten conform de leeropdrachten zijn. De inzet van Twitter bleek hierbij voor verbetering vatbaar, wil het een meer substantiële meerwaarde bij het onderwijs opleveren (zie tevens 7 – implementatie). 5. Door de projectcoördinator werden handleidingen gemaakt, richtlijnen opgesteld en vaardigheidstrainingen verzorgd: bloggen/WordPress, Schrijven voor het web, Twitter, YouTube, multimediale apparatuur.
-----------------------------	---

	<p>6. Structurele ontwikkeling van kennis & vaardigheden van bij beide blokken betrokken docenten en studenten, op basis van de onder 5 beschreven over te dragen competenties. Voor studenten geldt dat zij in een academische opzet hebben geleerd hoe om te gaan met social media, informatie hieruit tot zich te nemen, online te reproduceren en met anderen te delen.</p> <p>7. Voor het evalueren van de inzet van social en multimedia werden specifieke vragen ontwikkeld die aan de reguliere evaluatie zijn toegevoegd. Verder vonden focus-interviews met enkele studenten plaats .</p> <p>8. Opleveren van een generiek toepasbaar (laagdrempelig qua gebruik en kosten) didactisch, technisch en procedureel model. Buiten de initiële kosten die nodig zijn voor een blog hosting- en beheeromgeving, brengt deze vorm van onderwijs weinig andere ‘harde’ kosten met zich mee. Zonder gebruik te maken van dure en vaak niet-functionele leeromgevingen, konden zo goedkoop - met behoud van kwaliteit - onderwijskundige doelen worden gerealiseerd.</p> <p>9. Disseminatie-bijdragen (verslag, artikel, presentatie, netwerken).</p> <p><i>Meerwaarde</i> Voor alle gerealiseerde eindresultaten geldt: middels bestaande didactische en technische expertise, digitaal leren en samenwerken m.b.v. blogs, YouTube, Twitter, en multimedia-gebruik een extra impuls gegeven. Gesteund door de e-learning visie van deze onderwijsinstelling, commitment van docenten/ICTO-personeel en studenten. Bestaande onderwijsinhoudelijke kwaliteit is nu met de moderne digitale habitus verbonden; onderwijsinstelling wordt toegangspoort tot de nieuwe wereld.</p> <p>Concretisering van meerwaarde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ondersteuning van de didactiek - versterking van de docent-student en student-student communicatie - bijbrengen van belangrijke professionele vaardigheden - motiverende werking (zeker bij gevorderde studenten) - verbreding van de academische horizon - een extra middel om de toetsing te diversifiëren
<p>5. Disseminatie</p>	<p>Overdracht van kennis over het project</p> <p><i>Overdraagbaarheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Er is met vrij beschikbare en laagdrempelige middelen gewerkt: WordPress blogs, Twitter, YouTube. Voor andere docenten, faculteiten en onderwijsinstellingen is het daarmee betrekkelijk eenvoudig om dit concept ook toe te passen. De ontwikkelde handleidingen en vaardigheidstrainingen zijn generiek toepasbaar bij ander onderwijs.

- Naast de gebruikte middelen zijn de doelstelling, het gevolgde proces en de eindresultaten van dit project transparant. Daarmee is het tevens een laagdrempelig concept wat eenvoudig overgenomen kan worden .

Online proof of concept

Bachelor European Studies 3e jaar - *After Babel: Language Policies in Europe*

- Blog: <http://www.fasos.org/afterbabel1011>
- YouTube channel: <http://www.youtube.com/fasosafterbabel>

Master European Studies - *Civil Society and European Integration*

- Blog: <http://www.fasos.org/civilsociety1011/>

Directe betrokkenheid binnen de instelling

- De bij het projectteam betrokken docenten, Giselle Bosse en Charles van Leeuwen, waren verantwoordelijk voor de opzet van beide onderwijsonderdelen en de uitvoering van het onderwijs.
- ICTO-coördinator Sjoerd Stoffels was project-coördinator en daarnaast verantwoordelijk voor: advies bij opzet van het onderwijs, technische zaken, samenstellen van handleidingen, geven van vaardigheidstrainingen, disseminatie en evaluatie, het bieden van ondersteuning aan docenten en studenten.
- De facultaire opleidingsdirecteuren van de BA ES en MA ES, respectievelijk Patrick Bijsmans en Paul Stephenson, hebben met de uitvoering van het project ingestemd. Ook directeur bedrijfsvoering André Koehorst en decaan Rein de Wilde hebben met de uitvoering van het project ingestemd. André Koehorst is tevens budgethouder.
- Financieel administrateur Marco van Sintfiet heeft de financiële administratie van het project verzorgd.
- Vanzelfsprekend waren daarnaast de studenten die het betreffende onderwijs volgden betrokken bij het geheel betrokken.

Kennisdisseminatie

- De faculteit brengt elk kwartaal een facultair journaal uit dat bestemd is voor alle facultaire medewerkers, universitaire en buiten-universitaire contacten. In de uitgave van juni 2011 is is een uitgebreid artikel over het project gepubliceerd, genaamd 'FASoS staff receive SURFnet grant'.
- Tijdens de jaarlijkse facultaire onderwijsdag op 23 juni is een lezing en presentatie over het project gehouden door Charles van Leeuwen.
- De projectteamleden zijn lid van diverse gremia; binnen de faculteit en de universiteit, maar ook daarbuiten. Zij hebben hierbij hun projectervaringen met collega's en externe contacten gedeeld.
- SURFnet/Kennisnet organiseert een afsluitend seminar op 15 februari 2012, alwaar een presentatie over het project gehouden zal worden.
- Charles van Leeuwen zal in Freiburg im Breisgau, 19 April 2012, een lezing geven genaamd 'Teaching multilingual codes of conduct in higher education' . De lezing vindt plaats in de context van de International Conference: Language Policy and Language Teaching "Multilingualism in Society, the World of Work, and Politics. New Challenges for Teaching at Institutes of Higher Education/Universities".

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het landelijk ICTO-consortium ICT-Humaniora organiseert in juni 2012 haar tweejaarlijkse landelijke studiedag bij de VU in Amsterdam. Hier zal een presentatie over het project worden gehouden door Sjoerd Stoffels.
6. Procesbeschrijving	<p>Beschrijving van de werkzaamheden</p> <p>De uitgevoerde werkzaamheden lopen grotendeels parallel met de beschreven eindresultaten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Herontwerp van 2 onderwijsonderdelen. 2. Installeren en volledig inrichten van twee blogs. De blogs zijn met WordPress geïnstalleerd op de webserver die de faculteit in gebruik heeft. Alle benodigde plugins zijn tevens geïnstalleerd. De blogs zijn vervolgens qua functionaliteit, design en content helemaal ingericht. Voor het leggen van de koppeling tussen Twitter en de blog is enige tijd met diverse plugins geëxperimenteerd, uiteindelijk is de keuze op Skinju gevallen. 3. Aanmaken en inrichten van YouTube videochannel voor het blok Language Policies in Europe. 4. Het maken van handleidingen voor studenten. Het betreft hier WordPress en Schrijven voor blogs. Voor YouTube, Twitter en video-apparatuur zijn algemene richtlijnen voor gebruik opgesteld. 5. Geven van skills trainingen aan studenten; op het gebied van WordPress, Schrijven voor blogs, Twitter, video-apparatuur. 6. Uitvoeren van het onderwijs, conform de vooraf vastgestelde opzet van beide onderwijsonderdelen. 7. Het bieden van technische ondersteuning aan studenten en docenten gedurende de onderwijsperiode. 8. Beschikbaar stellen van video-apparatuur en facultair medialab aan studenten, op vooraf afgesproken uren. 9. Ontwikkelen van een specifieke vragenset ter evaluatie van de inzet van blogs, YouTube, Twitter en video. Deze zijn aan de reguliere onderwijs-evaluatie toegevoegd. Daarnaast ontwikkelen van focus-interviews die aan enkele studenten werden voorgelegd. Door ziekte van de project-coördinator hebben de focus-interviews voor Civil Society and European Integration niet kunnen plaatsvinden. 10. Het schrijven van een artikel voor het facultair journaal van juni 2011. Het verzorgen van een presentatie voor de jaarlijkse facultaire onderwijsdag op 23 juni 2011. Schrijven van bijdragen voor de projectblog en verslaglegging. Reflectie binnen de projectgroep. Voorbereiding van de diverse lezingen en

	<p>disseminatieactiviteiten. Het opstellen van de eindrapportage voor SURFnet/Kennisnet. In 2012 nog disseminatie-activiteiten in Maarssen, Freiburg in Breisgau. Amsterdam.</p>
7. Implementatie	<p>Gebruik / inzet / doorontwikkeling van het eindresultaat</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Beide onderwijsonderdelen zullen in 2012 weer op vergelijkbare wijze (met blogs, multimedia, YouTube, Twitter) uitgevoerd worden. Betrokken docenten zijn enthousiast over het concept, ook de evaluaties van studenten zijn bijzonder positief. ▪ De inzet van Twitter is nog voor verbetering vatbaar, wil het een duidelijke didactische meerwaarde bij het onderwijs opleveren. Bij de opzet van het betreffende onderwijsonderdeel –specifiek de invulling van leerdoelen en opdrachten– zal daar in 2012 rekening mee worden gehouden. Dit geldt zowel voor de kwaliteit van de Tweets alsmede de comments hierop op de blog zelf. ▪ Met de resultaten hebben we aangetoond dat inzet van social software binnen het academisch onderwijs didactisch en technisch succesvol kan verlopen, zonder dat er sprake moet zijn van hoge kosten en onevenredig veel tijdsinvestering. Er is immers grotendeels gebruik gemaakt van vrij beschikbare en laagdrempelige middelen. De kansen voor bredere inzet zijn er dus; zowel binnen de faculteit, de Universiteit Maastricht, alsmede andere onderwijsinstellingen. Docenten zullen wel open moeten staan voor gebruik van deze technologie en bereid zijn het in de opzet van hun onderwijs te verweven. ▪ De ontwikkelde handleidingen en vaardigheidstrainingen zijn generiek inzetbaar bij andere onderwijsonderdelen. Dit vergroot de kans op verder gebruik. ▪ Een van de eindresultaten is dat de betrokken studenten -vanuit een academische opzet- hebben geleerd hoe om te gaan met social media, informatie hieruit tot zich te nemen, online te reproduceren en met anderen te delen. Ook bij hun verdere onderwijstraject, loopbaan of persoonlijk, kunnen ze het geleerde blijven toepassen. Dit is geen proces waar de onderwijsinstelling invloed op uitoefent, maar het is wel een belangrijke positieve afgeleide.
8. Tips voor de toekomst	<p>Adviezen en aanbevelingen</p> <p>Gebaseerd op onze project-ervaringen zouden we op kernachtige wijze volgende aanbevelingen willen doen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Anticiperen</i> – Speel in op ontwikkelingen en situaties zoals die in de hedendaagse realiteit zich voordoen. Hetzelfde geldt voor ideeën die bij docenten en studenten leven. ▪ <i>Bottom-up</i> – Succesvolle initiatieven komen vaak vanaf de werkvloer. Hiervoor moet in tijd, geld en draagvlak dan ook ruimte worden geboden. ▪ <i>Didactiek</i> – Bij projecten zoals deze moedigt technologie aan tot een meer

eigentijdse, actieve en motiverende manier van digitaal leren en samenwerken. De didactiek blijft in deze concepten echter richtinggevend en mag niet ondergeschikt aan technologie gemaakt worden.

- *Draagvlak* – Commitment is niet alleen nodig binnen een projectteam. Ook binnen de diverse geledingen van een organisatie is instemming en draagvlak een must.
- *Inventiviteit* – Niet alleen nodig bij de manier waarop technologie wordt ingezet, maar ook bij de keuze van technologie. Met laagdrempelige en gratis tools kunnen zeer goede resultaten worden bereikt.
- *Investeren* – Projectresultaten worden niet pur sang bereikt door een financiële injectie. Een grotere factor van belang is het investeren van tijd. De kost gaat ook hier voor de baat uit.
- *Kleinschaligheid*. Een succesfactor in onderwijsvernieuwingsprojecten is de kleinschaligheid met korte lijnen en nauwe samenwerking tussen direct betrokkenen.
- *Pioniersgeest* – Bereidheid om te experimenteren met andere invullingen van onderwijs en tools. Accepteer dat er zaken mis kunnen gaan en extra tijdsinvestering nodig is.
- *Studentgecentreerd* – Spits onderwijsvernieuwing toe op punten die direct aansluiten op de behoeften en de beleving van studenten.
- *Toepasbaarheid* – Behaalde resultaten of ontwikkelde concepten zijn geen eenmalige aangelegenheid. De meerwaarde zit tevens in hernieuwde uitvoerbaarheid, binnen de eigen organisatie en daarbuiten.
- *Vernieuwing* – Resultaten dienen altijd een of meerdere elementen te bevatten die een daadwerkelijke vernieuwing met zich meebrengen en een voordeel t.o.v. voorgaande/vergelijkbare situatie biedt.